

Handläggare
Alexandra Bercoff
08-508 876 83**Till**
Kommunstyrelsen

EU kommissionens förslag till reviderad förordning om transporter av avfall COM (2021) 709. Svar på remiss

Sammanfattning

Exploateringsnämnden har fått EU-kommissionens förslag till reviderad förordning om transporter av avfall på remiss.

Exploateringskontoret är positivt till att förordningarna om transport av avfall ses över och anser att förändringarna som föreslås i förslagspaketet 4 är att föredra jämfört med övriga förslag.

För att förbättra förutsättningarna för hållbar handel och transport av avfall anser exploateringskontoret att det är av stor vikt att verka för att de ekonomiska incitamenten att begå brott minskar parallellt med uppdaterad lagstiftning samt att nya regler inte försvåra för dem som gör rätt. Det är också viktigt att inom EU rikta tillsynsresurserna mot illegala verksamheter snarare än kontroll av de legala transporterna med giltiga tillstånd samt att betydande kontroll även sker av transporter inom EU. Vidare menar kontoret att spårbarheten bör öka och uppföljningen förbättras samt att avfallshanteringen adresseras redan vid produktion.

Remissen

Exploateringsnämnden har fått en remiss från Kommunstyrelsen angående EU-kommissionens förslag till reviderad förordning om transporter av avfall COM (2021) 709 med svarstid senast 2022-01-25. Eftersom svarstiden är kort har exploateringskontoret valt att svara direkt till Kommunstyrelsen med ett kontorsyttrande.

Handel med avfall har ökat markant under de senaste decennierna och EU är en stor aktör på denna handelsmarknad. Stora mängder avfall fraktas mellan medlemsstater men även till tredje land. Under 2020 exporterade EU 32.7 miljoner ton avfall till länder utanför EU motsvarande ett värde av 13 miljarder Euro.

Exploateringskontoret
Miljö, landskap och trafikFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 876 83
Växel 08-508 276 00
alexandra.bercoff@stockholm.se
exploateringskontoret.expl@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Förändringarna på marknaden och i samhället föranleder behovet av att uppdatera lagstiftningen för att bemöta utmaningarna med ökad brottslighet, cirkulär ekonomi och för att säkerställa att EU inte exporterar sina avfallsutmaningar till tredje land.

Det övergripande syftet med revideringarna av förordningarna är att öka skyddsnivån för miljö och hälsa från effekterna av illegala gränsöverskridande transporter av avfall. Remissen tar upp de problem som identifierats i utvärderingen av WSR (Waste Shipment Regulation) som publicerades av kommissionen i januari 2020. Revideringarna ämnar även ta hänsyn till den Europeiska gröna given (European Green Deal) samt EUs handlingsplan för cirkulär ekonomi (Circular Economy Action Plan).

EU kommissionen har lagt fram tre förslagspaket på revideringar av förordningarna om transport av avfall (1257/2013 och 2020/1056). Utöver de tre förslagspaketen finns nollalternativet som innebär att Baselkonventionen och OECD Decision¹ förblir oförändrade till 2030 och nuvarande WSR fortsätter vara tillämplig.

Förändringarna i förslagspaket 2 lyfts fram som målinriktade åtgärder medan förändringarna i förslagspaket 3 är av strukturell karaktär. Förslagspaket 4 är en blandning av dessa och syftar till att säkerställa att förordningen kan underlätta för transporter inom EU i linje med målen för cirkulär ekonomi, stödja EU:s mål att sluta exportera sina avfallsutmaningar till tredje land och bidra till att bättre hantera illegala transporter av avfall utan att riskera alltför höga kostnader eller avbrott. Förslaget tar hänsyn till behovet av nya effektiva åtgärder för att uppnå de tre målen som pekas ut (se nedan) och vikten av att de är genomförbara utan att skapa överdriven börda eller oönskade effekter.

De tre målen som förändringarna ämnar bidra till att uppnå;

1. Underlätta för transporter inom EU. Särskilt med avsikten att anpassa WSR (Waste Shipment Regulation) till en cirkulär ekonomi.
2. Garantera att avfall som exporteras från EU hanteras på ett miljöanpassat sätt.
3. Bemöta problematiken med illegala transporter av avfall inom, från och till EU.

---

¹ 1992 antog OECD ett lagligt bindande beslut om kontroll av gränsöverskridande förflyttningar av avfall avsett för återvinningsverksamhet.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret tycker det är positivt att förordningarna om transport av avfall ses över. Av de tre förslag som presenteras utöver nollalternativet är exploateringskontoret överens med kommissionen om att förslagspaket 4 är att föredra. Det är ett ambitiöst men uppnåeligt förslag med åtgärder för att förhindra brottslighet men samtidigt möjliggöra för cirkulära ekonomi.

Då lagstiftningen redan kan uppfattas som snårig anser exploateringskontoret att det är viktigt att de förändringar som görs bidrar till tydlighet snarare än utökad komplexitet. Det är även angeläget att förändringarna inte försvårar för dem som vill göra rätt i strävan att förhindra kriminell verksamhet.

Exploateringskontoret tycker det är positivt om avfallstransporter som gynnar cirkularitet kan förenklas inom EU men har uppfattningen att även betydande tillsyn krävs av transporter mellan EU-länder. Exploateringskontoret tycker det är viktigt att tillsynsresurserna riktas mot illegala verksamheter snarare än kontroll av de legala transporterna med giltiga tillstånd och att tillsynsmyndigheterna får rätt verktyg för detta. För att kunna rikta arbetet mot att stoppa fler miljöbrott är kunskapen om marknadsläget för olika avfallstyper i mottagarländerna av stor vikt.

Exploateringskontoret ser det som positivt att bestämmelserna om inspektion, verkställighet och uppföljning förbättras så som föreslås i förändring 3a i remissen, och att EU kommissionen bemyndigas att genomföra transnationella utredningar och samordna åtgärder mot smuggling av avfall i EU. Båda dessa åtgärder lyfts fram i förslagspaket 4.

Exploateringskontoret tror att det mest effektiva sättet att få bukt med brottsligheten är att ta bort de ekonomiska incitamenten. Så länge det finns stora pengar att tjäna kommer det finnas brottslighet. Detta är ingen enkel uppgift. Ambitionen att uppnå cirkulär hantering av produkter och material sätter ytterligare en dimension på utmaningen att stoppa illegala transporter av avfall men kan även bidra till att utvecklingen sker åt rätt håll.

Exploateringskontoret anser att avfallsfrågan bör vara löst redan innan en produkt sätts på marknaden eller ett avfallsmaterial uppstår, om cirkularitet ska uppnås. I framtiden vore det önskvärt om hanteringen av avfallet samt kostnaden för denna var

förutbestämd och tillgodosedd innan avfallet uppstår. Exploateringskontoret menar därför att arbetet med att uppdatera lagstiftningen bör ske parallellt med arbetet att verka för att de ekonomiska incitamenten att begå brott minskar.

Exploateringskontoret tycker att tanken med att förenkla för återvinning genom att undanta avfall som ska återvinnas från informationsplikt är god men gör att spårbarheten försvåras. Förslag 3e i remissen, att förbättra spårbarheten av grön-listat avfall, är av stor vikt för att möjliggöra uppföljning och kartlägga brottslighet. Förslag 1d, att bygga upp ett obligatoriskt EU-omfattande elektroniskt datautbyte, gör också att möjligheten för både spårbarhet och informationsutbyte ökar och kan vara en av åtgärderna för att förbättra spårbarheten.

Exploateringskontoret anser även att åtgärd 2a, exportörer och offentliga myndigheter blir skyldiga att säkerställa och verifiera att avfall som exporteras till tredje land hanteras på ett miljömässigt sätt, är av stor betydelse. En viktig pusselbit är uppföljning. Krav på verifikat och uppföljning är viktigt men även riktade kontroller av verifierad hantering.

Slut

Johan Castwall
Förvaltningschef

Göran Carlberg
Avdelningschef

Anders Johnson
Enhetschef